

Controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven (GRWRE)

Datum: 14 maart 2024

Inhoud

1. Algemeen	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Doelstelling	3
1.3 Wettelijk kader	4
1.4 Procedure	4
1.5 Hardheidsclausule	4
2. Algemene uitgangspunten voor de accountantscontrole	4
2.1 Interne beheersing in de organisatie	4
3. Te hanteren goedkeurings-en rapporteringstoleranties accountantscontrole.....	5
3.1 Algemeen.....	5
3.2 Goedkeuringstoleranties.....	5
3.3 Rapporteringstolerantie	6
4. Begrip rechtmatigheid en de rechtmatigheidscriteria	6
4.1 Begrotingscriterium	7
4.2 Voorwaardencriterium	7
4.3 Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O- criterium)	7
4.4 Paragraaf Bedrijfsvoering.....	7
5. Rapportering door de accountant.....	8
5.1 Bevindingen.....	8
5.2 Uitgangspunten voor de rapportagevorm	8
5.3 Controleverklaring	8
5.4 Communicatie en periodiek overleg	8
6. Slotbepalingen.....	9
6.1 Inwerkingtreding	9
6.2 Citeertitel.....	10

Het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven

Gelet op artikel 213 van de Gemeentewet, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, Verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie (artikel 213 Gemeentewet) Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023;

Overwegende dat het gewenst is om naderende aanwijzingen te verstrekken aan de accountant betrokken bij de jaarrekening van de GRWRE;

Besluit

Vast te stellen het controleprotocol voor de accountantscontrole van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven.

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Vanaf het verslagjaar 2023 zijn de spelregels voor de rechtmatigheidscontrole gewijzigd. Het is niet langer de externe accountant die een oordeel geeft over de financiële rechtmatigheid. Het Dagelijks Bestuur krijgt de verantwoordelijkheid om middels de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening inzicht te geven over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen binnen de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven. De accountant krijgt primair tot taak om te toetsen of de jaarrekening inclusief de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole en de accountantscontrole (getrouwheid) van de jaarrekening dient het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven een aantal zaken nader te regelen. Dit gebeurt op hoofdlijnen in dit controleprotocol. Voor wat betreft de rechtmatigheidscontrole legt het Algemeen Bestuur de kaders vast voor de te hanteren verantwoordings- en rapportagegrens en het toe te passen normenkader. Ten aanzien van de getrouwheidscontrole dient het Algemeen Bestuur de goedkeurings- en rapporteringstolerantie vast te leggen (binnen de wettelijke kaders). Ingeval van relevante interne en/of externe ontwikkelingen wordt het protocol bijgesteld en ter goedkeuring voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

1.2 Doelstelling

Het Algemeen Bestuur bevestigt middels vaststelling van dit controleprotocol:

- De te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties ten behoeve van de accountantscontrole;
- De rapportagegrens ten behoeve van het opnemen en toelichten van geconstateerde onrechtmatigheden door het Dagelijks Bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering van het jaarverslag;
- De te hanteren verantwoordingsgrens ten behoeve van de rechtmatigheidsverantwoording door het Dagelijks Bestuur.

1.3 Wettelijk kader

De Gemeentewet (GW), art. 213, schrijft voor dat het Algemeen Bestuur bij verordening regels vaststelt voor de controle op het financiële beheer en op de inrichting van de organisatie. Deze regels zijn vastgelegd in de verordening controle op het financiële beheer en op de inrichting van de financiële organisatie (artikel 213 Gemeentewet) Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023.

Verder zijn in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) de regels voor de accountantscontrole opgenomen.

1.4 Procedure

Dit controleprotocol is in opdracht van het Algemeen Bestuur opgesteld en is afgestemd met de controlerend accountant.

1.5 Hardheidsclausule

Ondanks het feit dat het normenkader zorgvuldig is opgesteld, is het moeilijk te garanderen dat dit kader limitatief is. Dit betekent dat in die gevallen waarin interne wet- en regelgeving, zoals die is opgenomen in het normenkader niet voorziet dan wel (interpretatie)ruimte laat, het Dagelijks Bestuur gemandateerd is om beslissingen te nemen. Besluiten van het Dagelijks Bestuur in deze worden ter kennis van het Algemeen Bestuur gebracht.

2. Algemene uitgangspunten voor de accountantscontrole

De door het Algemeen Bestuur benoemde accountant richt zich bij het afgeven van een oordeel op:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten, de activa en passiva;
- de getrouwheid van de door het dagelijks bestuur afgegeven en opgenomen rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening.
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zijn de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) en de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants) bepalend voor de uit te voeren werkzaamheden.

2.1 Interne beheersing in de organisatie

GRWRE stelt een overkoepelend Intern Controle Plan (ICP) op. Dit ICP regelt de interne controles van de GRWRE op de uitvoering van een aantal primaire processen.

Een van de uitgangspunten van het ICP is om het lijnmanagement verantwoordelijk te laten zijn voor het beheersen van de eigen afdeling. Wat hieraan bijdraagt is om de interne controle werkzaamheden dan ook in de lijnorganisatie onder te brengen.

De belangrijkste bedrijfsprocessen zijn geselecteerd op basis van een risicoanalyse, waarbij rekening wordt gehouden met verscheidene zaken, die verder gaan dan de financiële materialiteit.

De interne beheersing wordt geborgd binnen de organisatie (in de lijn). Om tijdig te kunnen bijsturen is de uitvoering van de interne beheersingsmaatregelen daar waar mogelijk verspreid over het jaar. De uitvoering van interne controles worden getoetst en over de uitkomsten wordt gerapporteerd in de verbijzonderde interne controle.

3. Te hanteren goedkeurings-en rapporteringstoleranties accountantscontrole

3.1 Algemeen

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening inclusief de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording.

3.2 Goedkeuringstoleranties

In het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zijn minimeisen voor de te hanteren goedkeuringstoleranties bij de controle van de jaarrekening voorgeschreven. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de controleverklaring.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen zoals vast te stellen voor de te controleren jaren. Deze komen overeen met het wettelijk minimum.

	Strekking controleverklaring			
Goedkeuringstoleranties	Goedkeurend	Met beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van totale lasten)	$\leq 1 \%$	$> 1 \% < 3 \%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% van totale lasten)	$\leq 3 \%$	$> 3 \% < 10 \%$	$\geq 10 \%$	-

De percentages worden steeds genomen van de totale begrote programmalasten na laatste begrotingswijziging.

Op basis van de begroting 2023 van de GRWRE betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van circa € 1.085.623,- zijnde het totaal aan begrote lasten en de mutaties aan lastenzijde op de reserves – en een totaal van onzekerheden van circa € 3.256.869,- de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

Indien de werkelijke lasten méér dan 20% afwijken van het begrotingstotaal dan meldt de GRWRE dit aan de accountant.

Er wordt een rapporteringstolerantie gehanteerd van 10% van de goedkeuringstolerantie.

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie van het controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de GRWRE gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

3.3 Rapporteringstolerantie

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringstolerantie onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd: *een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie*. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een meer uitgebreide rapportage van bevindingen op de Jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven.

Voor de rapporteringstolerantie geldt als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid boven € 100.000,- rapporteert. Deze grens is als zodanig ook vastgelegd in de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023.

4. Begrip rechtmatigheid en de rechtmatigheidscriteria

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen 'in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen'.

De controle op rechtmatigheid is gericht op de naleving van externe en interne regelgeving. De Tweede Kamer heeft ingestemd met het wetsvoorstel Versterking decentrale rekenkamers. Het gevolg is een wijziging van de gemeentewet, waarmee onder andere de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording vanaf boekjaar 2023 is bekrachtigd. De controle op de rechtmatigheid wordt door de GRWRE verankerd in de "Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023". Voor de GRWRE betekent het dat met ingang van 2023 het dagelijks bestuur verantwoordelijk wordt voor een rechtmatigheidsverantwoording. De accountant stelt vervolgens hiervan de getrouwheid vast.

Het Algemeen Bestuur stelt vast om de rechtmatigheidsverantwoording te richten op de financiële rechtmatigheid. De accountantscontrole beperkt zich hier tot de getrouwheid van de jaarrekening, die handelingen betreft waaruit financiële gevolgen voortkomen, die als baten, lasten of balansmutaties in de jaarrekening worden verantwoord. Het gaat hier dus beoordeling op de getrouwheid van de financiële rechtmatigheid en niet om het juridisch begrip rechtmatigheid (= het voldoen aan wet- en regelgeving).

In het kader van de rechtmatigheid kunnen negen rechtmatigheidscriteria worden onderkend:

1. het begrotingscriterium
2. het voorwaardencriterium
3. het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
4. het calculatiecriterium
5. het valuteringscriterium
6. het adresseringscriterium
7. het volledigheidscriterium
8. het aanvaardbaarheidscriterium
9. het leveringscriterium

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt door de accountant aandacht besteed aan alle negen criteria.

Hieronder worden de eerste drie rechtmatigheidscriteria beschreven waarover het Dagelijks Bestuur verantwoording aflegt in de rechtmatigheidsverklaring en welke door de accountant worden beoordeeld op getrouwheid.

4.1 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium houdt in dat financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. Deze zijn vastgelegd in artikel 12 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023.

4.2 Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een gemeenschappelijke regeling zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop bij de interne controle op moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) regelgeving. De afspraken die het Algemeen Bestuur hierover heeft gemaakt zijn vastgelegd in artikel 11 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023.

4.3 Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

De afspraken die het Algemeen Bestuur hierover heeft gemaakt zijn vastgelegd in artikel 13 van de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie (artikel 212 Gemeentewet) Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023. In het jaarverslag en/of de toelichting op de jaarrekening verantwoordt het Dagelijks Bestuur zich over de opzet, de uitvoering en de resultaten van het M&O-beleid. Indien bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiële) onzekerheid – die inherent is aan de regeling – blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de uitgaven of ontvangsten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient te worden beoordeeld of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

4.4 Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag geeft het Dagelijks Bestuur een toelichting op de geconstateerde afwijkingen die opgenomen zijn in de rechtmatigheidsverantwoording. Daarnaast meldt het Dagelijks Bestuur, indien van

toepassing, de volgende aspecten met betrekking tot rechtmatigheid in de paragraaf Bedrijfsvoering:

- Maatregelen die genomen zijn om in de toekomst tekortkomingen in de rechtmatigheid te voorkomen.
- Bevindingen die onder de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording blijven, maar wel relevant zijn om het Algemeen Bestuur over te informeren.
- Bewuste afwijkingen van wet- en regelgeving door bijzondere omstandigheden binnen de gemeenschappelijke regeling.
- Andere zaken die het Dagelijks Bestuur relevant vindt om het Algemeen Bestuur nader over te informeren.

De commissie BBV heeft een standaardtekst opgesteld voor de rechtmatigheidsverantwoording. De standaardtekst zal door de gemeenschappelijke regeling opgenomen worden in de jaarrekening.

5. Rapportering door de accountant

5.1 Bevindingen

Na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant de bevindingen in het kort weergegeven als volgt:

Interimcontrole en managementletter

Door de accountant wordt een zogenaamde interimcontrole uitgevoerd. Doel van de interimcontrole van de accountant is een beeld te krijgen van de mate waarin de organisatie de bedrijfsvoering intern beheerst. Over de uitkomsten van de interimcontrole wordt een managementletter uitgebracht aan de directie/het Dagelijks Bestuur.

Controle jaarrekening en accountantsverslag

Overeenkomstig de gemeentewet wordt na afronding van de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen (het accountantsverslag) uitgebracht aan het Algemeen Bestuur en in afschrift aan het Dagelijks Bestuur/de Directie. In het accountantsverslag wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw financieel beheer waarborgen.

5.2 Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3.3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatieverzorging en dataverwerking, indien en voor zover relevant voor de accountantscontrole en van bestuurlijke betekenis.

5.3 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven. De controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

5.4 Communicatie en periodiek overleg

Onderstaand is de overlegstructuur voor het boekjaar 2023 uitgewerkt. Uit oogpunt van doelmatigheid heeft het de voorkeur zoveel mogelijk gesprekken te combineren. In het kader van het bestuurlijk overleg en de rapportage **kunnen** de volgende contacten tussen de accountant en het bestuur en/of directie/management als regel van toepassing zijn.

GRWRE	Aantal per jaar	Toelichting
Algemeen Bestuur	PM	Het Algemeen Bestuur is opdrachtgever van de accountant. Met het Algemeen Bestuur (of afgevaardigde) vindt voorafgaand aan de controle een overleg plaats om te komen tot een afstemming inzake de nadere invulling van de controleopdracht. Wellicht kan dit worden gecombineerd met het pre-audit gesprek dat wordt gevoerd. Eventuele tussentijdse belangrijke bijstellingen van de controle worden tussentijds teruggekoppeld aan het Algemeen Bestuur. Daarnaast worden de bevindingen van de eindejaarscontrole (op basis van het concept en definitief rapport van bevindingen) besproken in het Dagelijks Bestuur/de directie. Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van het Algemeen Bestuur.
Algemeen Directeur	PM	De Algemeen Directeur kan aanschuiven bij de gesprekken die de accountant voert met Bestuur en met de Directeur financiën en bedrijfsvoering
Directeur financiën en bedrijfsvoering	Periodiek	De Directeur financiën en bedrijfsvoering/ concerncontroller en manager planning en control zijn voor de accountant belangrijke gesprekspartners binnen de gemeenschappelijke regeling. Bijeenkomsten: pre-audit gesprek, de bespreking van de bevindingen van interim-controle en de eindejaarscontrole (op basis van het concept rapport van bevindingen).
Manager Planning en Control	Minimaal drie	Manager planning en control is voor de accountant het eerste aanspreekpunt. Er zijn drie natuurlijke momenten: het pre-audit gesprek, de bespreking van de interimcontrole en van de eindejaarscontrole. Daarnaast kan naar behoefte worden gekozen voor tussentijdse voortgangsgesprekken.
Organisatie	PM	Binnen de organisatie kan, in het kader van de controle, nader overleg van toepassing zijn met managers en verantwoordelijken voor de relevante primaire processen.

6. Slotbepalingen

6.1 Inwerkingtreding

Dit Controleprotocol treedt in werking op de eerste dag na de datum van bekendmaking. Het Controleprotocol is van toepassing op de accountantscontrole van de jaarrekening van het verslagjaar 2023 en later.

6.2 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: "Controleprotocol Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningsschap Regio Eindhoven 2023".

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn vergadering van 14 maart 2024 voornoemd,

Algemeen directeur GRWRE
Drs. A.J. van Mierlo

Voorzitter van het Algemeen Bestuur
Mevr. M. Theus